

3837337 GRMU / M : สาขาวิชา : ดนตรี ; ศศ.ม. (ดนตรี)

ศัพท์สำคัญ : การสอนเครื่องสายไทย / วิทยาลัยนาฏศิลป์

วิระศักดิ์ กลั่นรอด : การสอนเครื่องสายไทยในวิทยาลัยนาฏศิลป์ (THAI STRING PEDAGOGY IN DRAMATIC ARTS COLLEGE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ณรงค์ชัย ปิฎกัรัชต์, กศ.ม., ศศ.ม., อุคม อรุณรัตน์, กศ.บ., DIP. in Ethnic Music. ศิลปี ตราโมท ผู้เชี่ยวชาญดุริยางค์และคีตศิลป์ไทย 278 หน้า ISBN 974-589-827-9

การวิจัยครั้งนี้เพื่อ ศึกษาประวัติและพัฒนาการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ศึกษาพัฒนาการของการสอนเครื่องสายไทยในวิทยาลัยนาฏศิลป์ และศึกษาสภาพปัจจุบันของการสอนเครื่องสายไทยในวิทยาลัยนาฏศิลป์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ หลักสูตร กระบวนการสอน และสภาพแวดล้อมของการเรียนการสอน โดยการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์จากเอกสาร และการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ผู้บริหาร ผู้สอนและนักเรียนเครื่องสายไทยทั้งอดีตและปัจจุบัน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

พัฒนาการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ระยะเวลาเป็นช่วงของการก่อตั้งโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์และพัฒนาสู่โรงเรียนศิลปากรแผนกนาฏดุริยางค์ การจัดการเรียนการสอนเน้นนโยบายรักษาของเก่าให้มั่นคง ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นและใช้ศิลปะในทางนาฏดุริยางค์ให้เป็นเครื่องช่วยบำรุงเสริมธุรกิจของประเทศ ใช้วิธีการสอนที่ยึดรูปแบบราชสำนัก ในระยะที่ 2 เป็นการฟื้นฟูและพัฒนาโรงเรียนนาฏศิลป์หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเร่งฟื้นฟูศิลปะราชสำนักเน้นเป้าหมายผลิตครูด้านนาฏดุริยางค์สู่สังคม และเริ่มเข้าสู่ระยะของการจัดการศึกษาทางนาฏดุริยางค์อย่างเป็นระบบ การสอนยึดรูปแบบราชสำนักผสมผสานรูปแบบใหม่ตามการเปลี่ยนแปลงทางการจัดระบบการศึกษาสมัยใหม่ ระยะที่ 3 เป็นการยกฐานะสู่วิทยาลัยนาฏศิลป์ ขยายการศึกษาถึงระดับปริญญาตรี และกระจายการศึกษาสู่ภูมิภาค

หลักสูตรการสอนเครื่องสายไทยในปัจจุบันเน้นทางด้านปริมาณมากกว่าคุณภาพ ส่วนกระบวนการสอนยังยึดรูปแบบแห่งราชสำนักในขณะที่ผลผลิตยังมุ่งการเป็นครูเครื่องสายไทย มีการพัฒนารูปแบบการสอนโดยการใช้โน้ตช่วยความจำ ซึ่งให้ทั้งผลดีและผลเสียต่อการเรียน มีการใช้เครื่องบันทึกเสียงช่วยในการศึกษาความรู้เพิ่มเติม ในด้านวิธีสอนยังไม่ได้รับการพัฒนารูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับผลผลิตในการเป็นครูเครื่องสายไทยอย่างเป็นรูปธรรม สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับห้องเรียนขาดความเหมาะสม โดยไม่เพียงพอต่อจำนวนชั้นเรียนและไม่สามารถควบคุมเสียงรบกวน ซึ่งมีผลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนเครื่องสายไทย